

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ TIÊU CHUẨN CỦA ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, CÔNG CHỨC TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

APPLYING HO CHI MINH'S THOUGHTS ON STANDARDS OF THE CADRES AND CIVIL SERVANTS IN THE CURRENT PERIOD

ĐƯƠNG THỊ HẬU^(*)

TÓM TẮT: Bài viết trình bày hệ thống quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về tiêu chuẩn của cán bộ, công chức, cũng như những chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức đủ phẩm chất, năng lực và uy tín.

Từ khóa: cán bộ, công chức; Hồ Chí Minh; tiêu chuẩn.

ABSTRACT: The article presents President Ho Chi Minh's perspectives on standards of cadres and civil servants and the Viet Nam Communist Party's awareness of standards of cadres and civil servants today, as well as guidelines of the Party, State policies in order to build qualified, capable and prestigious cadres and civil servants.

Key words: cadres, civil servants; Ho Chi Minh; standard.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao vị trí, vai trò của đội ngũ cán bộ, công chức, Người khẳng định “cán bộ là cái gốc của mọi công việc” [3, tr.309], “muôn việc thành công hay thất bại là do cán bộ tốt hay kém” [3, tr.292]. Để xây dựng được người “cán bộ tốt” đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ của sự nghiệp cách mạng, để xứng đáng “vừa là người lãnh đạo”, “vừa là người đầy tớ” thật sự trung thành của nhân dân, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã xác định tiêu chuẩn người cán bộ cần phải có là đức và tài, đó là hai mặt thống nhất biện chứng không thể tách rời, trong đó đức phải là gốc. Đây là nội dung có ý nghĩa hết sức quan trọng, là kim chỉ nam đối với công tác cán bộ của Đảng, Nhà nước ta.

2. NỘI DUNG

2.1. Tiêu chuẩn của đội ngũ cán bộ, công chức theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Để xây dựng được đội ngũ “cán bộ tốt”, Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu cán bộ, công chức nhà nước cần phải “vừa hồng”, “vừa

chuyên”, cụ thể phải có những phẩm chất và năng lực sau:

Trước hết, Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu mỗi cán bộ, công chức nhà nước phải luôn giữ được phẩm chất cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Hồ Chí Minh khẳng định trời có bốn mùa: xuân, hạ, thu, đông. Đất có bốn phương: Đông, Tây, Nam, Bắc. Con người có bốn đức tính: cần, kiệm, liêm, chính. Thiếu một trong những điều đó cả con người và tự nhiên đều không hoàn hảo. Với những cán bộ, công chức nhà nước càng cần phải tu dưỡng, rèn luyện là điều trước hết để trở thành người cán bộ tốt. Theo Hồ Chí Minh, cán bộ, công chức là những người làm trong các công sở, cán bộ các cơ quan, đoàn thể. Và quyền lực luôn được đặt trong mối tương quan giữa cán bộ, công chức với nhân dân. Người viết: “*Những người trong các công sở đều có nhiều hoặc ít quyền hành. Nếu không giữ đúng cần, kiệm, liêm, chính thì dễ trở nên hủ bại, biến thành sâu mọt của nhân dân*” [3, tr.122]. Người lại nhấn mạnh: “*Trước nhất là*

^(*) ThS. Trường Đại học Đà Lạt, haudt@dlu.edu.vn, Mã số: TCKH25-17-2021

cán bộ các cơ quan, các đoàn thể, cấp cao thì quyền to, cấp thấp thì quyền nhỏ, có quyền nhỏ mà thiếu lương tâm là có dịp đục khoét, có dịp ăn đút, có dịp “dĩ công vi tư” [4, tr.127]. Chăm lo xây dựng củng cố chính quyền, chỉnh đốn và kiện toàn bộ máy nhà nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đặt ra yêu cầu: *“Chính quyền, đoàn thể, cán bộ phải gột rửa sạch những bệnh quan liêu, mệnh lệnh, hình thức, phải luôn đi sát với quần chúng, phải thực hành cần, kiệm, liêm, chính”* [4, tr.632], Người cũng không quên căn dặn đội ngũ cán bộ quản lý nhà nước phải luôn giữ vững phẩm chất đạo đức khi được giao trọng trách quan trọng của đất nước: *“Chính phủ tin cậy cán bộ, giao cho cán bộ nhiệm vụ chủ chốt, nhiệm vụ quản lý. Đó là một nhiệm vụ nặng nề nhưng rất vẻ vang. Cán bộ ta phải luôn luôn cố gắng làm trọn nhiệm vụ, mới xứng đáng với lòng tin cậy của Đảng, của Chính phủ và của nhân dân”*.

Hai là, cán bộ, công chức phải luôn nêu cao tinh thần phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc. Nhà nước ta là Nhà nước của dân, do dân, vì nhân dân lao động, nó khác về bản chất so với nhà nước phong kiến và nhà nước tư sản. Bản chất của nhà nước ta theo quan điểm của Hồ Chí Minh là nhà nước phục vụ cho quyền và lợi ích của quần chúng nhân dân, lấy lợi ích của nhân dân làm căn bản, trong “Thư gửi uỷ ban hành chính các kỳ, tỉnh, huyện và làng” đăng trên báo cứu quốc ngày 17-10-1945, Người viết: *“Cơ quan Chính phủ từ toàn quốc đến các làng là đầy tớ của dân, nghĩa là để gánh vác việc chung chứ không phải đè đầu dân như trong thời kỳ dưới quyền thống trị của thực dân Pháp và phát xít Nhật”, “Dân là chủ thì Chính phủ là đầy tớ, làm việc ngày nay không phải là để thăng quan phát tài. Nếu Chính phủ làm hại dân thì dân có quyền đuổi Chính phủ đi”* [3, tr.74-75]. Tinh thần trên của Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đã được quy định rõ trong Hiến Pháp năm 1946 và Hiến pháp năm 1954 do Người trực tiếp đứng đầu ban soạn thảo, trong Hiến pháp năm 1946

nêu rõ: tất cả mọi quyền bính trong nước đều là của toàn thể nhân dân Việt Nam, không phân biệt nòi giống, gái trai, giàu nghèo, giai cấp, tôn giáo... Chính phủ Người xây dựng là chính phủ liêm chính, phục vụ cho nhân dân, đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhân viên làm việc trong cơ quan nhà nước cũng phải luôn nêu cao tinh thần, trách nhiệm tận tụy phục vụ nhân dân, phụng sự Tổ quốc. Đối với cán bộ, công chức nhà nước, Người gọi đó là “công bộc”, là “đầy tớ” của dân, cách gọi ấy thật là dân dã mà sâu sắc. Người đặt ra yêu cầu, *“Cán bộ Đảng, cán bộ chính quyền không phải làm quan cách mạng, ăn trên ngồi trốc. Cán bộ Đảng cũng như cán bộ chính quyền, ngay cả Bác là cán bộ cao nhất đều là đầy tớ của nhân dân, phải hết lòng hết sức phục vụ nhân dân, phải cần, kiệm, liêm, chính. Muốn thế phải gần gũi nhân dân, khuyến khích nhân dân, lãnh đạo nhân dân”* [8, tr.113]. Trong buổi đầu thành lập chính quyền, khi thuyết phục cụ Huỳnh Thúc Kháng ra làm Bộ trưởng Bộ Nội vụ, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tâm sự với cụ Huỳnh Thúc Kháng: Khi xưa làm quan là hưởng đỉnh chung, bây giờ chúng ta làm việc cho dân, cho nước gọi là công bộc. Người dạy: *“Cơm của chúng ta ăn, áo của chúng ta mặc, vật liệu chúng ta dùng đều là mồ hôi nước mắt của nhân dân mà ra. Vì vậy chúng ta phải đền ơn xứng đáng cho nhân dân. Chớ vác mặt làm quan cách mạng để dân ghét, dân khinh, dân không ủng hộ”* [6, tr.145]. Lời căn dặn ấy của Chủ tịch Hồ Chí Minh vô cùng sâu sắc và thấm thía đòi hỏi mỗi cán bộ, đảng viên nhà nước phải luôn ghi nhớ để nêu cao tinh thần trách nhiệm tận tụy phục vụ nhân dân và tổ quốc. Chủ tịch Hồ Chí Minh chính là tấm gương sáng ngời về tinh thần hy sinh, phấn đấu cho quyền lợi của tổ quốc, hạnh phúc của nhân dân. Khi Quốc hội tín nhiệm bầu Người là người đứng đầu Chính phủ, Người cũng chỉ coi như là một người lính vâng mệnh lệnh quốc dân ra trước mặt trận: *“Tôi tuyệt nhiên không ham muốn công danh phú quý chút nào. Bây giờ gánh vác chức Chủ tịch là vì đồng*

bào úy thác thì tôi phải gắng làm, cũng như một người lính vâng lệnh quốc dân ra trước mặt trận” [2, tr.187].

Ba là, cán bộ, công chức luôn phát huy tinh thần xung phong, gương mẫu và nêu cao tinh thần trách nhiệm. Sức mạnh, hiệu quả của nhà nước một mặt dựa vào tính nghiêm minh của việc thi hành pháp luật, mặt khác dựa vào sự gương mẫu, sự trong sạch về đạo đức của người cầm quyền. Bởi cán bộ, công chức nhà nước là người đem đường lối, chính sách của Đảng đến với quần chúng nhân dân, là “cầu nối” giữa Đảng với dân. Chính bởi vậy, muốn lãnh đạo được nhân dân trước hết cán bộ, công chức nhà nước phải thực hiện cho tốt đạo làm gương. Hồ Chí Minh cho rằng: *“Nói chung thì các dân tộc phương Đông đều giàu tình cảm, và đối với họ một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”* [2, tr.284]. Người đòi hỏi mỗi cán bộ, đảng viên phải làm kiêu mẫu trong công tác và lối sống, trong mọi lúc, mọi nơi, nói phải đi đôi với làm để quần chúng noi theo. Người nhắc nhở đảng viên: *“Trước mặt quần chúng, không phải ta cứ viết lên trán chữ “cộng sản” mà ta được họ yêu mến. Quần chúng chỉ quý mến những người có tư cách, đạo đức. Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người bắt chước”* [4, tr.16]. Nhân dịp Hội nghị tư pháp toàn quốc tháng 2 năm 1948, Bác viết thư chỉ rõ: Tư pháp là cơ quan trọng yếu của Chính phủ, *“Các bạn là những người phụ trách thi hành pháp luật. Lễ tất nhiên, các bạn cần phải nêu cao cái gương “phụng công thủ pháp, chí công vô tư” cho nhân dân noi theo”* [3, tr.473]. Để xây dựng Nhà nước trong sạch, vững mạnh đòi hỏi đội ngũ cán bộ, công chức nhà nước, đặc biệt cán bộ lãnh đạo quản lý phải làm gương về lời nói đi đôi với việc làm. Nói đi đôi với làm là một phẩm chất, giá trị đạo đức thực tiễn của người cán bộ, công chức nhà nước dân chủ kiểu mới, phân biệt rạch ròi giữa cán bộ cách mạng - những người công bộc của dân, với bọn quan lại phong kiến. Hồ Chí Minh từng chỉ ra rằng

“Bọn phong kiến xưa nêu cần, kiệm, liêm, chính nhưng không bao giờ làm mà lại bắt nhân dân ta phải tuân theo để phụng sự quyền lợi cho chúng. Ngày nay ta đề ra cần, kiệm, liêm, chính thì cán bộ thực hiện làm gương cho nhân dân theo để lợi cho nước cho dân” [5, tr.220]. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh yêu cầu về tinh thần trách nhiệm của cán bộ, công chức nhà nước và người đảng viên: *“Tinh thần trách nhiệm là gì? Là khi Đảng, Chính phủ, hoặc cấp trên giao cho ta việc gì, bất kỳ dù to hay nhỏ, khó hay dễ, ta cũng đưa cả tinh thần, lực lượng ra làm cho đến nơi đến chốn, vượt qua mọi khó khăn, làm cho thành công. Làm một cách cầu thủ, làm cho có chuyện, dễ làm khó bỏ, đánh trống bỏ dùi, gặp sao làm vậy... là không có tinh thần trách nhiệm”* [5, tr.248]. Để công việc được hoàn thành tốt nhất, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhắc nhở cán bộ, công chức nhà nước ta phải luôn cố gắng hết lòng, hết sức hoàn thành công việc, nhiệm vụ được giao: *“Đã phụ trách việc gì thì quyết làm cho kỳ được, cho đến nơi đến chốn, không sợ khó nhọc, không sợ nguy hiểm, “Bất kỳ ai, ở địa vị nào, làm công tác gì, gặp hoàn cảnh nào, đều phải có tinh thần trách nhiệm”* [5, tr.249].

Bốn là, hăng hái, thành thạo công việc, giỏi chuyên môn nghiệp vụ. Là cán bộ nhà nước tinh thần hăng hái sôi nổi, bày tỏ quan điểm, ý kiến tích cực, tham mưu cho cấp trên là rất cần thiết. Tuy nhiên chỉ với lòng nhiệt tình thôi thì chưa đủ, yêu cầu tối thiểu là đội ngũ cán bộ, công chức phải thạo việc. Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời cần phải có nhiều nhân tài quản lý, Người biết rõ điều này, do đó đã quyết định đẩy mạnh việc đào tạo, mở trường huấn luyện cán bộ Việt Nam, ký sắc lệnh số 197 thành lập Ban pháp lý học tại Trường Đại học Việt Nam (11-10-1946). Một mặt mạnh dạn sử dụng những viên chức, quan lại đã được đào tạo về nghiệp vụ và kỹ thuật hành chính dưới chế độ cũ, mặt khác, Người

đăng báo “tìm người tài đức”, kêu gọi ai có tài hãy ra giúp nước nhà. Công việc kiến thiết ngoại giao, kiến thiết kinh tế, kiến thiết quân sự, kiến thiết giáo dục,... rất cần nhân tài, *“Nhân tài nước ta dù chưa có nhiều lắm, nhưng nếu chúng ta khéo lựa chọn, khéo phân phối, khéo dùng thì nhân tài càng ngày càng phát triển càng thêm nhiều”* [2, tr.114]. Trong tác phẩm “Sửa đổi lối làm việc” năm 1947, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đặt ra yêu cầu rất cụ thể: *“Phải thực hành khẩu hiệu: làm việc gì học việc ấy. Vô luận ở quân sự, chính trị, kinh tế, văn hóa, tổ chức, tuyên truyền, công an..., cán bộ ở môn nào phải học cho thạo công việc ở trong môn ấy. Những cơ quan lãnh đạo và những người phụ trách phải có kế hoạch dạy cho cán bộ trong môn của mình, do các cấp Đảng giúp vào... Cán bộ môn nào thì nghiên cứu lý luận của môn ấy. Các cơ quan lãnh đạo của mỗi môn phải gom góp tài liệu, sắp xếp cách dạy và học, kiểm tra kết quả, sao cho cán bộ trong môn mình dần dần đi đến thạo công việc”* [3, tr.309-310].

2.2. Xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức trong giai đoạn hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Quán triệt và vận dụng sáng tạo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay, Đảng và Nhà nước cũng đã luôn đánh giá cao vị trí, vai trò của đội ngũ cán bộ, công chức, đồng thời đặt ra yêu cầu: cần tiếp tục tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cán bộ cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ. Nêu cao tinh thần tự giác tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên. Qua đó, góp phần phòng ngừa và đấu tranh có hiệu quả đối với những căn bệnh chủ nghĩa cá nhân và nâng cao chất lượng của đội ngũ cán bộ, công chức để hoàn thành tốt nhiệm vụ mà tổ quốc và nhân dân giao phó.

Trước những yêu cầu đặt ra từ sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, đặc biệt là yêu cầu chuẩn hóa đội ngũ cán bộ, công chức theo tiêu

chuẩn vừa có đức, vừa có tài, trong thời gian vừa qua Đảng, Nhà nước ta đã ban hành nhiều nghị quyết, chiến lược về xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức trong thời kỳ đổi mới.

Hội nghị Trung ương 3 khóa VIII, Đảng ban hành Nghị quyết số 03-NQ/HNTW ngày 18-6-1997 “về chiến lược cán bộ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước phát huy quyền làm chủ của nhân dân, tiếp tục xây dựng Nhà nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam trong sạch, vững mạnh”, Nghị quyết đã nhấn mạnh đến vai trò then chốt, quyết định của cán bộ với sự nghiệp cách mạng và công tác xây dựng Đảng. Đồng thời Hội nghị đã xác định tiêu chuẩn chung của cán bộ: 1) có tinh thần yêu nước sâu sắc, tận tụy phục vụ nhân dân, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, phấn đấu thực hiện có kết quả đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước; 2) cần kiệm, liêm chính, chí công vô tư. Không tham nhũng và kiên quyết đấu tranh chống tham nhũng. Có ý thức tổ chức kỷ luật. Trung thực, không cơ hội, gán bó mặt thiết với nhân dân, được nhân dân tin nhiệm; 3) có trình độ hiểu biết về lý luận chính trị, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước; có trình độ văn hóa, chuyên môn, đủ năng lực và sức khỏe để làm việc có hiệu quả, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ được giao. Có thể khẳng định rằng, đây là lần đầu tiên Đảng ta đã đưa ra một nghị quyết riêng về xây dựng đội ngũ cán bộ trong thời kỳ đổi mới, quy định cụ thể, rõ ràng nhất về những tiêu chí chung và tiêu chí riêng đối với người cán bộ, công chức. Qua đó cho thấy Đảng ta đã luôn quán triệt và vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm xây dựng được đội ngũ cán bộ, công chức đủ phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng trong giai đoạn mới.

Tiếp tục kế thừa quan điểm của Hội nghị Trung ương 3, khóa VIII về tiêu chuẩn của cán bộ, Hội nghị Trung ương 7, khóa XII đã thông

qua Nghị quyết số 26-NQ/TW ngày 19-5-2018 “*về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ*” đã tiếp tục xác định: cán bộ là nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng; công tác cán bộ là khâu “then chốt” của công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ cấp chiến lược là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, là công việc hệ trọng của Đảng... Đầu tư xây dựng đội ngũ cán bộ là đầu tư cho sự phát triển lâu dài, bền vững.

So Nghị quyết Hội nghị Trung ương 3, khóa VIII, Hội nghị Trung ương 7, khóa XII đã cụ thể hóa thêm một bước về mục tiêu, tiêu chuẩn của đội ngũ cán bộ trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, trong đó xác định: Đến năm 2020 hoàn thành việc xây dựng vị trí việc làm và rà soát, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ các cấp gắn với kiện toàn tổ chức bộ máy tinh gọn, hoạt động có hiệu lực hiệu quả; đến năm 2025 xây dựng được đội ngũ cán bộ các cấp đáp ứng tiêu chuẩn chức danh, vị trí việc làm và khung năng lực theo quy định; đến năm 2030 xây dựng được đội ngũ cán bộ các cấp chuyên nghiệp, có chất lượng cao, có số lượng, cơ cấu hợp lý, bảo đảm sự chuyển giao thế hệ một cách vững vàng; cơ bản xây dựng được đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, nhất là cấp chiến lược ngang tầm nhiệm vụ.

Tóm lại, để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, cũng như chất lượng và hoạt động hiệu quả của Nhà nước và hệ thống chính trị trong giai đoạn hiện nay cần quán triệt quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam với ba vấn đề:

Thứ nhất, tiếp tục nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng, phải hướng tới xây dựng người cán bộ, công chức có đức, đủ tài, “vừa hồng”, “vừa chuyên”, thực sự đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Trong thời gian vừa qua, Nhà nước ta đã ban hành nhiều chủ trương, chính sách đào tạo và bồi dưỡng cán

bộ, công chức nâng cao về phẩm chất chính trị và trình độ chuyên môn ở cả trong và ngoài nước: Để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý có hệ thống chính trị nhằm đáp ứng yêu cầu của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, tháng 6-2008 Bộ Chính trị đã phê duyệt chủ trương triển khai thực hiện Đề án đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý ở nước ngoài bằng ngân sách Nhà nước (gọi tắt là Đề án 165); Chính phủ ban hành Nghị định 101/2017/NĐ-CP về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức; Chỉ thị số 28/CT-TTg ngày 18-9-2018 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh bồi dưỡng trước khi bổ nhiệm chức vụ lãnh đạo, quản lý đối với cán bộ, công chức, viên chức. Năm 2019, Ban Tổ chức Trung ương đã phối hợp với Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh tổ chức 4 lớp bồi dưỡng kiến thức mới cho 181 cán bộ quy hoạch cấp chiến lược, khóa XIII. Các cấp ủy chỉ đạo mở 4.629 lớp đào tạo, bồi dưỡng cho 404.241 lượt cán bộ, đảng viên về lý luận chính trị và chuyên môn nghiệp vụ; mở 29.970 lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho 3.537.306 lượt học viên. Góp phần nâng cao kiến thức, kỹ năng lãnh đạo, quản lý cho đội ngũ cán bộ các cấp [1, tr.260]. Đã tổ chức bồi dưỡng ngắn hạn ở nước ngoài cho khoảng 1.300 cán bộ. Đã cử 115 cán bộ đi bồi dưỡng trung hạn ở nước ngoài. Số cán bộ cấp vụ, cấp sở và quy hoạch cấp vụ, cấp sở nhiều người có khả năng sử dụng tiếng Anh tốt, số lượng đăng ký các chương trình bồi dưỡng trung hạn tăng. Đã hoàn thành việc bồi dưỡng tiếng Anh trong nước cho 156 cán bộ [11].

Thứ hai, áp dụng nhiều biện pháp, chính sách để có thể thu hút, sử dụng những người có đức, có tài phục vụ cho nền công vụ. Trước hết cần thiết phải đảm bảo được chất lượng tuyển dụng công chức: Đây là một yêu cầu quan trọng và cần thiết trong điều kiện nước ta đang nỗ lực nâng cao chất lượng, năng lực, đạo đức công vụ của đội ngũ công chức, xây dựng nền hành chính liêm chính, kiến tạo, hành động

quyết liệt, phục vụ nhân dân. Trong thời gian tới cần thiết phải tiếp tục thể chế hóa Nghị quyết số 26-NQ/TW về thực hiện kiểm định chất lượng đầu vào của cán bộ, công chức trong cả nước. Về chính sách thu hút nhân tài: Để thu hút nhân tài phục vụ xây dựng đất nước, năm 2017 Chính Phủ đã ban hành Nghị định 40/2017/NĐ-CP về chính sách thu hút, tạo nguồn cán bộ từ sinh viên tốt nghiệp xuất sắc, cán bộ khoa học trẻ. Đây là lần đầu tiên Chính phủ ban hành một văn bản quy phạm pháp luật quy định chính sách quốc gia về trọng dụng, đãi ngộ người có tài năng, đặc biệt là thế hệ trẻ: sinh viên tốt nghiệp đại học xuất sắc, thạc sĩ, bác sĩ chuyên khoa cấp I, bác sĩ nội trú, dược sĩ chuyên khoa cấp I (dưới 30 tuổi), người có trình độ tiến sĩ, bác sĩ chuyên khoa cấp II, dược sĩ chuyên khoa cấp II chuyên ngành y học (dưới 35 tuổi). Dự kiến tính đến năm 2020 sẽ thu hút được 500 người. Tuy nhiên, cần thiết phải sắp xếp công việc vào vị trí tương ứng với tài năng mới có thể phát huy được hết năng lực của người được tuyển dụng, đồng thời xác định “Chúng ta tìm người tài, chứ không phải tìm người nhà”, có như vậy mới đảm bảo môi trường cạnh tranh thật sự dân chủ, công bằng, khách quan.

Thứ ba, cần thiết phải rà soát, đánh giá, sắp xếp lại đội ngũ cán bộ, công chức. Nhằm góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức; thu hút những người có đức, có tài vào hoạt động công vụ trong các cơ quan đảng, nhà nước và tổ chức chính trị - xã hội, đáp ứng được yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 39-NQ/TW ngày 17-4-2015 về tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức và ban hành Chỉ thị số 02/CT-TTg ngày 06-01-2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh chủ trương tinh giản biên chế. Với các biện pháp quyết liệt, mạnh mẽ và hiệu quả, việc thực hiện chính

TÀI LIỆU THAM KHẢO

sách tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức đã đạt những kết quả bước đầu rất quan trọng đã loại bỏ được một bộ phận cán bộ, công chức “sáng cấp ô đi, tối cấp ô về”, góp phần nâng cao lòng tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước. So với yêu cầu của Nghị quyết số 39-NQ/TW đặt ra mục tiêu “Đến năm 2021 tinh giản tối thiểu 10% biên chế của bộ, ban, ngành, tổ chức chính trị - xã hội, tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương so với năm 2015” thì đến nay, đã đạt tỷ lệ 14,93%, vượt chỉ tiêu trước hai năm [12].

3. KẾT LUẬN

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định “*Một dân tộc, một đảng và mỗi con người, ngày hôm qua là vĩ đại, có sức hấp dẫn lớn, không nhất định hôm nay và ngày mai vẫn được mọi người yêu mến và ca ngợi, nếu lòng dạ không trong sáng nữa, nếu sa vào chủ nghĩa cá nhân*” [10, tr.672]. Để xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức vừa có đức, vừa có tài, mỗi cán bộ, công chức phải luôn tự nâng cao ý thức, trách nhiệm tu dưỡng rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng suốt đời, càng chức vụ cao càng cần phải khắc cốt, ghi tâm những lời chỉ dạy của Người; đồng thời luôn xung phong gương mẫu và nêu cao tinh thần trách nhiệm, không ngừng tự học tập nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, phát huy tinh thần sáng tạo đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao. Công tác cán bộ của Đảng, Nhà nước cần tiếp tục quan tâm, chú trọng đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng, chú trọng cả đức và tài, trong đó giáo dục đạo đức là gốc, là căn bản; xây dựng nhiều chính sách đãi ngộ để thu hút nhân tài tham gia vào bộ máy chính trị; tiếp tục thực hiện rà soát, đánh giá, sắp xếp lại đội ngũ cán bộ theo hướng giữ lại người có đức, có tài, người làm được việc và loại bỏ những cán bộ yếu về năng lực, kém về phẩm chất đạo đức, không đáp ứng được yêu cầu của công việc theo vị trí việc làm.

- [1] Đảng Cộng sản Việt Nam (2020), *Dự thảo các văn kiện trình Đại hội XIII của Đảng*.
- [2] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 4, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [3] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 5, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [4] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 6, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [5] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 7, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [6] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 9, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [7] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [8] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 11, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [9] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 14, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [10] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 15, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [11] Mai Văn Chính (2020), *Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trước yêu cầu nhiệm vụ mới*, <http://www.xaydungdang.org.vn/Home/Lyluan-Thuctien-Kinhnghiem/2020/13544/Cong-tac-dao- tao-boi-duong-can-bo-truoc-yeu-cau-nhiem.aspx>, ngày truy cập: 10-11-2020.
- [12] Lê Vĩnh Tân (2020), *Đổi mới công tác cán bộ, thực hiện tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức - kết quả và những vấn đề đặt ra*, <https://www.moha.gov.vn/tin-noi-bat/doi-moi-cong-tac-can-bo-thuc-hien-tinh-gian-bien-che-va-co-cau-lai-doi-ngu-can-bo-cong-chuc-vien-chuc-ket-qua-va-nhung-van-44809.html>, ngày truy cập: 20-10-2020.

Ngày nhận bài: 16-12-2020. Ngày biên tập xong: 02-01-2021. Duyệt đăng: 22-01-2021